

LO GERONÉS

SETMANARI PORTA-VEU DEL "CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA,"

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Gerona... 1 pesseta trimestre
Fora... 1'25 id. id.
Estranger... 1'50 id. id.
Números solts, 10 cèntims

Administració y Redacció
SABATERIA-VELLA 2 1.er

ANUNCIS Y COMUNICATS
Preus convencionals

De tots los llibres, folletos, etc., que s' remetin á la Redacció, se 'n donará compte en lo Setmanari.

Any 1.er

Dissapte 7 d' Abril de 1894.

Núm. 1

A LA PREMPSA

"LO GERONÉS", al comensar sa publicació, saluda á tota la prempsa periódica y particularment á la regionalista, tan de dintre com de fora de Catalunya, y l' hi agrahirà y cambi.

SECCIÓ LITERARIA

UN TALLER

AL AMICH FRANCISCO BUSQUETS

L' altre dia, remanant trastos vells, vaig trobar la capça de colors que, en altre temps havia constituït ma delícia. Al recordar la veneració que sentia abans per aquell moble; al comparar lo ben cuidada que era allavors, ab l' oblit en que jeya ara, menjada per la pols, en mitj de utensilis de més baixa categoria que ella, tots retirats del servey, me feren pal·lejar els ulls, vaig posarme trist, y no tinguí més medi pera disminuir ma pena, que traslladar al paper els recorts d' aquells días.

Teniam el taller al primer pis baixant del cel d' una de las casas de la Rambla, ó com si diguessem, á un centenar d' escalons sobre el nivell de la via pública.

En aquell temps, en Xico, en Sidret y un servidor. Axó no quita que assistissen al taller en Narcís y en Batista, que si no eran tan amos com nosaltres, també hi tenian la seva participació; el primer com á poeta y el segon com á coleccionador de minerals, fòssils, antigüitats, etc., etc.

Las antigüitats del taller, — museu — biblioteca — observatori, (que de tot tenia un xich) eran las germanas d' en Xico, que tot sovint pujavan á estendre roba al terrat, y que abans d' entornarsen, entravan un rato pera tafanejar y burlarse de tot, fent pujar la mosca al nas del xicot, que las etjegava d' allí á fástichs y devegadas fins ab alguna patacada.

La historia del nostre taller, es la de tots els quartos de terrat en que hi juga maynada.

Varem començar, quan tot just teniam de cinch á sis anys, pujant al terrat exclusivament pera jugar. Quan forem una mica més grandets, el pare d' en Xico ens dexava entrar al quarto alguns días al any, pe'ls encontorns de Nadal, perquè guarnissem pesebre. Després obtinguérem permís pera entrar hi sempre y varem guarnir un teatre pera ferhi comedia els días festius, á quanto la entrada; y per fi, quan va semblarnos que l' fer comedia feya massa petit, varem montar el taller. Allí pintavam y esculpíam; allí teniam els nostres armaris pera guardar minerals, tribnedas, armas, etc.; allí teniam totas las comoditats de que s' pot gosar, á tot compte, que de nosaltres havian de sortir els treballs de paleta y de manobre, axís com els de fuster, ebanista, serraller y entapissador.

Com que, encare que nosaltres trevallessem, l' arreglo del local no dexava de costar algun diner, varem decidir, reunits tots, que tant com la cosa s' aguantes, teniam la obligació de pagar totas las festas un rat cada hu de fondo.

Y la cosa va anar pujant y tot seguia pe' l' seu indret.

Cada día al dematí, en sortint de classe, ja se sabia, en Xico y jo, haviam de muntar tota lo recua de escalons pera en sent á dalt, caragolarnhi un de prim ab tota satisfacció, puig, tancant la porta, quedavam á salvo de las personas que podian recriminarnos per tal malifeta.

Tocavan las dotze; ja m' tenian á mi escalas avall, y á mes corre cap á dinar, que no calia torbarse, puig en Xico dinava á la uina, y si no hi tornava jo abans, me tocava esperarlo a la escaleta, fent hi algun xiulet de tant en tant perquè s' apressés.

Havent jant, era la hora que pujava en Sidret. Solia sorprendre sempre ab una novetat ó altra;... un día una paleta, l' altre un caballet, l' altre una capça; axó sí, tot fet d' ell, que d' enginyós ho era.

Després venia en Batista, ab las butxacas plenas de minerals nous;... amianto sedoso, piedra pómez, palets de riera... Entrava xampurrant francés: — Bon soir; ¡ahont hem d' anar au jour d' hui!

Allavors decidíam ahont teniam que fer cap en sortint de classe de la tarde y ens posavam á trevallar fins á la hora d' entrar á matemáticas. Venia aquella, tancavam el taller y cap al colegi s' ha dit... Sortíam de classe; ens treyam teoremas y corolaris del cap; agafavam els trastets, y las empeníam, pera esperar l' hora de vela, ó be cap á las pedreras, ó cap á Sant Daniel en busca de més minerals ab que enriquir la nostra colecció; axó sí, may ens descuidavam l' album, per si 'ns vagava de fer alguna apuntació del natural.

Y, are que d' axó parlo, me recorda un fet que es digne de mencionarse... Estavam copiant per centéssima vegada el campanar de Sant Pere; en Batista, que tenia la desgracia, com jo, de no llucarhi gayre, no sabia com enginyarse pera traslladarlo al paper ab exactitut y es posá á copiar del que feya en Xico, fins que, adonantment jo y preguntantli que posaria al marge del dibuix, me contentá: — ¡Qué vols que hi pose? «Copia de una copia del del natural.»

Y cada dia feyam lo mateix, y eram felissos pujant y baixant escalas, sentint els versos que 'ns llegia en Narcís els días que s' dexava caure al taller, sortint á orejarnos per fora y sobretot, cultivant l' art. Y felissos hauriam seguit si no haguessen viatg las vacaciones; aquells quatre mesos de festa ens ho desbarataren tot.

Com no teniam res més á fer, passavam tot el sant dia al terrat. Va escaures que una tarde, mentres estavam brenant, ab el llonguet y la mitja presa de xocolata als dits, abocats á la barana, n' hi hagué un que mirá cap á la esquerra; va veure que feyan la matexa operació que nosaltres las oficialas d' un taller de modistas; ens comunicá ¡la nova... y d' allí vingué la mort del taller nostre.

Quedarem tan satisfets del descubrimient, que cada día á la matexa hora, sortíam á veure aquell floreyo de minyonas... Al cap de pochos días ja no pintavam ab afició... Després, no 'ns contentavam de mirar aquell be de Déu de noyas desde 'l terrat y ens estavam al carrer á l' hora que ellas anavan ó venian de trevallar... Mes tart varem comensar á tirar alguna floreta... Y als dos mesos, el taller, tornant á son primitiu estat, descendí de temple del art á quarto de mals endressos.

JOSEPH MORATÓ y GRAU

Gerona, 24 març de 1894.

HIPITALÁMICA

— Á qui jo sé. —

Pujar l' he vist, la verge ruborosa
los graons del altar,
baixos los ulls de son amor commosa,
bell poncelló de rosa
que sols li falta un jorn per esclatar.

Dintre son vel nupcial arreboçada,
de flór de taronger
sa jovenivol testa coronada,
sembra una hermosa fada
que mostra la bellesa de son ser

En lo reclinatori ¡qué encisera
ab santa devoció
brincada de genolls mentres que vera
surt pura y falaguera
de sos llavis de rosa l' oració!

Al allargar sa blanca ma petita,
que pren lo jovenel,
ab suau va-y-ve son tendre cor palpita
y son amor excita
lo sacerdot ab mots dictats pel cel.

Y la benedició cayent sagrada
á sos fronts, del Senyor,
cau de sos ulls, com celestial rosada,
una gota aperlada
fins á las mans ¡Bateix de sop amor!

Gentil com may ja surt de la capella
del braç de son espós,
y al obrir los seus llavis de rosella
sembra que s' esbadella,
á un raix de llum, un ramallet de flors.

II.

¡Quina enveja he sentit, aymada mia!
¡Quina enveja he sentit!
Jo també fins l' altar te portaria
y ta ma estrenyeria
mentres que Deu lo llaç deixés unit.

Com ella, tú, de dolç amor commosa,
de tos ulls rodolant
pel demunt de ta cara ruborosa,
una llágrima hermosa
de nostre unió fora 'l baptisme sant.

Y ja ben sols, ma verje ben aymada,
al camari nupcial,
estrenyent lo teu cos d' una abraçada,
y al foch de ta mirada
creuria que soch l' home més capdal.

Feliç lo jorn, bellíssima donzella,
feliç lo jorn serà
que sortint de la mística capella
ab tú, de mon amor, gentil poncella,
al tálam nupcial me 'n podré entral

Narcís de Fontanilles.

LA HISTORIA PÁTRIA

Quant mes vaig acostantme á la vellesa,
més amo ton esguart; més adorada
ets pera 'l cor rendit, noble princesa,
de llor y verda murta coronada.

Tos secrets ressegueixo ab ardidesa,
plorq tos dols ab ánima atristada
y, veient no es eterna cap villesa,
l' ánima en tú se sent aconhortada.

Forsa brutal un dia s' fa senyora
d' un poble digne y lleal; al fi s' anyora
lo poble á qui vil forsa encadená;

Y tal coratje traun d' injustas penas,
qu' altre dia s' deslliura de cadenas
ab lo sol moviment del despertá.

JOAQUIN RIERA Y BERTRAN.

SECCIO D' ANUNCIS

OBRAS

DE

Don Carles Bosch de la Tinzeria

Recorts d' un excursionista . . .	4	Ptas.
Plá y montanya	3	«
L' hereu Noradell	3	«
De ma cullita	2'50	«
Montalba	3	«
L' hereu Subirá	3	«
Tardanías	2'50	«

PRÓXIMA A PUBLICARSE

LENA,

novela de costums montanyesas.

J. RIERA Y BERTRÁN

ÚLTIMAS OBRAS

LA HOSTALERA DE LA VALL

DRAMA EN UN PROLECH Y CUATRE ACTES.

Preu: 2 pessetas

LA PUBILLETA

COMEDIA EN DOS ACTES,

Preu: 1'50 pessetas

Se venen totas en la llibreria de D. Joseph Franquet y Serra, carrer de la Argentería, número 26.—GERONA.

PELUQUERIA

DE LA

Real Casa

Aygua Silvana vegetal pera tenyir lo cabell. No té rival en lo mon, perquè á més de sos efectes maravellosos, no taca ni perjudica la pell en lo més mínim.

Aquest assombrós y sorprendent específich, se ven en dita peluquería de la Real Casa

24, RAMBLA DE LA LLIBERTAT, 24

GERONA

Grans rebaixas al engrós y á la menuda. També s' troba en venda en dit establiment la

Tintura americana instantánea

Establiment de Don Pere Prunell

S' hi trobará un gran assortit de camisas, corbatas, colls y punys, sedas y llanas y demás articles de novetat pera vestits de senyora.

PREUS LIMITADISSIMS

Boltas de la Rambla, cantonada al carrer de Besadó, 26, Gerona

ESTABLIMENT

DE

Don Francisco Sabater

SOMBRERERIA

S' han rebut las últimas novetats per la próxima temporada; los preus sumament económicos.

CAMISERIA.—SASTRERIA PER NOYS.

Especialitat en trajos peracol-legials

3, Rambla d' Alvarez, 3

FILL DE FRANCISCO VILARDELL Y COMP. LA

SALT

MOLÍ FARINER

SISTEMAS AUSTRO-HUNGAR Y DE MOLAS,

Tant per l' un com per l' altre sistema 's fan las moltas á preus sumament módichs.

LO GERONÉS

***** Setmanari porta-veu del "Centre Catalanista de Gerona y sa Comarca" *****

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Gerona.	1	pesseta	trimestre
Fora	1'25	idem	idem
Extranger.	1'50	idem	idem

NÚMEROS SUELTOS 10 CENTIMS

Redacció y Administració

SABATERIA VELLA, Núm. 2. 1.er